

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพการบิน
สาขาบริการภาคพื้นและบริการอุปกรณ์ภาคพื้นในลานจอดอากาศยาน

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ สมาคมฝึกอบรมด้านการบิน และ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพการบิน สาขาบริการภาคพื้นและบริการอุปกรณ์ภาคพื้นในลานจอดอากาศยาน

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

ครั้งที่ 1

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

ไม่มี

4. ข้อมูลเบื้องต้น

เจ้าหน้าที่บริการภาคพื้นในลานจอด มีหน้าที่หลัก คือ อำนวยความสะดวกและให้บริการต่างๆ ให้กับผู้โดยสาร และอากาศยานในบริเวณลานจอด ตลอดจนการลำเลียงขนถ่ายสัมภาระและสินค้า เจ้าหน้าที่บริการภาคพื้นในลานจอดจำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่ตามขั้นตอนต่างๆ และกฎระเบียบที่ได้กำหนดไว้ในข้อกำหนดหรือข้อบังคับตามท้องที่ที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่สายการบินกำหนด และต้องผ่านการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย การควบคุมพาหนะและอุปกรณ์ และหลักสูตรอื่นๆ ตามท้องที่ที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่สายการบินกำหนด

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

ครั้งที่ 1/2564

6. ครั้งที่

ครั้งที่ 1: วัน/เดือน/ปี

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

1. การทบทวนให้สอดคล้องตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ
2. การทบทวนการเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ
3. การกำหนดหลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ
4. การยุบอาชีพพนักงานขับรถลากจูงคอนเทนเนอร์/แผ่นระวางสินค้า เป็นอาชีพอาชีพพนักงานควบคุมรถระวางบรรทุก
5. การแยกอาชีพพนักงานขับรถบรรทุกน้ำและสิ่งปฏิกูลออกจากกัน เป็นอาชีพพนักงานขับรถบรรทุกน้ำ และอาชีพพนักงานขับรถขนถ่ายสิ่งปฏิกูล
6. การเพิ่มอาชีพพนักงานขับรถสายพาน อาชีพพนักงานควบคุมรถบริการผู้โดยสารทุพพลภาพ

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพการบิน

สาขาบริการภาคพื้นและบริการอุปกรณ์ภาคพื้นในลานจอดอากาศยาน

อาชีพพนักงานขับรถลากจูงอากาศยาน (Aircraft Towing-Tractor Driver) ระดับ 4

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

ไม่มี

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
40100	ปฏิบัติงานตามหลักความปลอดภัยและระเบียบปฏิบัติภายในลานจอดอากาศยาน
40111	ควบคุมรถและอุปกรณ์ที่ใช้เคลื่อนย้ายอากาศยาน
40121	จัดการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับรถลากจูงอากาศยาน

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพการบิน สาขาบริการภาคพื้นและบริการอุปกรณ์ภาคพื้นในลานจอดอากาศยาน อาชีพพนักงานขับรถลากจูงอากาศยาน (Aircraft Towing-Tractor Driver) ระดับ 4

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

มีทักษะทางเทคนิคในการปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ ขั้นตอนของหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย สามารถขับรถในเขตการบินได้ มีทักษะในการขับรถลากจูงอากาศยาน เพื่อเคลื่อนย้ายอากาศยานตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างปลอดภัย และสามารถแก้ไขปัญหาทางเทคนิคที่เกิดขึ้นกับรถลากจูงอากาศยาน

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

- 1. มีประสบการณ์ในการขับรถลากจูงอากาศยาน ไม่น้อยกว่า 2 ปี
- 2. มีหนังสือรับรองความสามารถในการขับรถลากจูงอากาศยาน หรือ บัตรรับรองการขับรถลากจูงอากาศยาน
- 3. กรณีเป็นผู้ที่ได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 3 จะต้องมีความสามารถในการขับรถลากจูงอากาศยาน ระยะเวลา รวม ไม่น้อยกว่า 2 ปี จะสอบเฉพาะหน่วยสมรรถนะ 40121 เท่านั้น

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานอาชีพพนักงานขับรถลากจูงอากาศยาน

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 40100 ปฏิบัติงานตามหลักความปลอดภัยและระเบียบปฏิบัติภายในลานจอดอากาศยาน
- 40111 ควบคุมรถและอุปกรณ์ที่ใช้เคลื่อนย้ายอากาศยาน
- 40121 จัดการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับรถลากจูงอากาศยาน

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 01/01/2565

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
พัฒนาบุคลากรทางด้านการบินในอุตสาหกรรมการบินให้มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ	40	ให้บริการบริการอุปกรณ์ภาคพื้นแก่อากาศยานในบริเวณลานจอดอากาศยาน	401	บริการอุปกรณ์ภาคพื้นบริเวณลานจอดอากาศยาน

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 01/01/2565

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
401	บริการอุปกรณ์ภาคพื้นบริเวณลานจอดอากาศยาน	40100	ปฏิบัติงานตามหลักความปลอดภัยและระเบียบปฏิบัติภายในลานจอดอากาศยาน	40100.01	เตรียมความพร้อมก่อนให้บริการภายในบริเวณลานจอด
				40100.02	เตรียมความพร้อมของรถ/อุปกรณ์ ก่อนให้บริการ
		40111	ควบคุมรถและอุปกรณ์ที่ใช้เคลื่อนย้ายอากาศยาน	40111.01	ตรวจสอบความพร้อมของรถและอุปกรณ์ลากจูงอากาศยาน
				40111.02	ให้บริการรถและอุปกรณ์ลากจูงอากาศยาน
		40121	จัดการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับรถลากจูงอากาศยาน	40121.01	วางแผนการให้บริการรถลากจูงอากาศยาน
				40121.02	ตัดสินใจแก้ไขปัญหาเบื้องต้นที่เกิดขึ้นกับรถลากจูงอากาศยาน

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 40100
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ปฏิบัติงานตามหลักความปลอดภัยและระเบียบปฏิบัติภายในลานจอดอากาศยาน
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2564
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

8331 พนักงาน/คนขับรถบัสเวียนรับผู้โดยสารภายในสนามบิน
 8332 พนักงาน/คนขับรถหัวลาก
 8332 พนักงาน/คนขับรถบรรทุกน้ำ
 8343 พนักงาน/คนขับรถกระเช้า
 8344 ผู้ควบคุมรถยกสินค้า
 9122 คนงานทำความสะอาดยานพาหนะ
 9621 พนักงาน/คนงานลำเลียงกระเป๋า
 9333 พนักงาน/คนงานประจำรถสิ่งปลูก

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามหลักความปลอดภัยและระเบียบปฏิบัติภายในลานจอดอากาศยาน มีความรู้และความสามารถในการเตรียมความพร้อมก่อนให้บริการภายในบริเวณลานจอด รวมถึงสามารถเตรียมความพร้อมของรถ/อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และวิธีการทำงานตามขั้นตอน ก่อนให้บริการภายในลานจอดอากาศยาน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ปฏิบัติงานภายในลานจอดอากาศยาน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- ข้อกำหนด International Standards ของ IATA Ground Operations Manual-IGOM
- ข้อกำหนดด้านความปลอดภัยของ ICAO
- ข้อกำหนดด้านความปลอดภัยของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (CAAT)
- ข้อกำหนดของท่าอากาศยานแต่ละแห่ง
- ข้อกำหนดของแต่ละสายการบิน

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
40100.01 เตรียมความพร้อมก่อนให้บริการภายในบริเวณลานจอด	1.สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล (PPE) 2.ตรวจสอบตารางเที่ยวบินประจำวัน 3.ตรวจสอบความปลอดภัยบริเวณพื้นที่ปฏิบัติงาน	การสังเกตการปฏิบัติงาน
40100.02 เตรียมความพร้อมของรถ/อุปกรณ์ ก่อนให้บริการ	1.ตรวจสอบสิ่งแปลกปลอม บนรถ/อุปกรณ์ที่ให้บริการ 2.ตรวจสอบอุปกรณ์ความปลอดภัยของรถ/อุปกรณ์ที่ให้บริการ 3.ตรวจสอบความพร้อมใช้งานของรถ/อุปกรณ์ก่อนให้บริการ	การสังเกตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะการตรวจสอบและใช้อุปกรณ์แต่ละชนิดภายในลานจอดอากาศยานได้อย่างถูกต้อง
- ทักษะการใช้รถ/อุปกรณ์แต่ละชนิดได้อย่างถูกต้อง
- ทักษะการตรวจสอบอุปกรณ์ความปลอดภัยของรถ/อุปกรณ์ที่ให้บริการ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้ในกฎระเบียบ ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานภายในลานจอดอากาศยาน
- ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้อุปกรณ์แต่ละชนิดภายในลานจอดอากาศยานได้อย่างถูกต้อง
- ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้อุปกรณ์ความปลอดภัยของรถ/อุปกรณ์ที่ให้บริการ
- ความรู้ด้านความปลอดภัยของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยและการบินสากลที่เกี่ยวข้องกับการบริการภายในลานจอดอากาศยาน
- ความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย (Dangerous Goods)
- ความรู้เกี่ยวกับความมั่นคงและความปลอดภัยทางการบิน (Aviation Security Awareness)

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการทำงาน
- แบบบันทึกผลการสังเกตการปฏิบัติงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานตามหลักความปลอดภัยและระเบียบปฏิบัติภายในลานจอด โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

- พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสอบปฏิบัติ

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการปฏิบัติงานตามหลักความปลอดภัยและระเบียบปฏิบัติภายในลานจอดอากาศยาน

เริ่มจากการเตรียมความพร้อมก่อนให้บริการภายในบริเวณลานจอดอากาศยาน เช่น การเตรียมความพร้อมของผู้ปฏิบัติงาน ไปจนถึงการเตรียมความพร้อมของรถ/อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และวิธีการทำงานตามขั้นตอน ก่อนให้บริการภายในลานจอดอากาศยานตามหลักความปลอดภัยและระเบียบปฏิบัติภายในลานจอดอากาศยาน

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องเตรียมความพร้อมก่อนให้บริการภายในบริเวณลานจอด และเตรียมความพร้อมของรถ/อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และวิธีการทำงานตามขั้นตอน ก่อนให้บริการภายในลานจอดอากาศยาน

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล (PPE) หมายถึง เครื่องแต่งกายพิเศษและวัสดุอุปกรณ์ที่บุคคลสวมใส่ปกป้องร่างกายเพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากสภาพแวดล้อมในขณะที่ปฏิบัติงาน เช่น เสื้อสะท้อนแสง Ear Plug ถุงมือ Safety Shoes เป็นต้น
2. การตรวจสอบความปลอดภัยบริเวณพื้นที่ปฏิบัติงาน หมายถึง การตรวจสอบบริเวณหลุมจอดอากาศยานในขณะที่ปฏิบัติงานว่ามีสิ่งกีดขวางที่อาจเกิดความไม่ปลอดภัยและส่งผลกระทบต่อชีวิต
3. สิ่งแปลกปลอม หมายถึง วัตถุ/อุปกรณ์/สถานที่ ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในลานจอดอากาศยาน

4. อุปกรณ์ความปลอดภัยของรถ/อุปกรณ์ที่ให้บริการ หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้ป้องกันการเกิดอันตรายกับบุคคล/ อุปกรณ์ และอากาศยานระหว่างปฏิบัติงาน เช่น ถังดับเพลิง
ค้อนทุบกระจก ไม่ห้ามล้อ เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. ชุดสาธิตรวม/กลุ่มอาชีพรวม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

สอบปฏิบัติ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 40111
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ควบคุมรถและอุปกรณ์ที่ใช้เคลื่อนย้ายอากาศยาน
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2564
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

8332 พนักงาน/คนขับรถหัวลาก

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการควบคุมรถและอุปกรณ์ที่ใช้เคลื่อนย้ายอากาศยาน โดยสามารถตรวจสอบความพร้อมของรถและอุปกรณ์ลากจูงอากาศยาน และให้บริการรถและอุปกรณ์ลากจูงอากาศยานได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

พนักงานขับรถลากจูงอากาศยาน (Aircraft Towing-Tractor Driver)

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- ข้อกำหนด International Standards ของ IATA Ground Operations Manual-IGOM
- ข้อกำหนดด้านความปลอดภัยของ ICAO
- ข้อกำหนดด้านความปลอดภัยของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (CAAT)
- ข้อกำหนดของท่าอากาศยานแต่ละแห่ง
- ข้อกำหนดของแต่ละสายการบิน

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
40111.01 ตรวจสอบความพร้อมของรถและอุปกรณ์ลากจูงอากาศยาน	1. ตรวจสอบระบบไฟฟ้า 2. ตรวจสอบระบบแรงดันลมและไฮดรอลิค 3. ทดสอบระบบเบรก 4. ตรวจสอบอุปกรณ์ความปลอดภัยประจำรถ 5. ทดสอบระบบควบคุมการทำงานของรถ 6. ทดสอบระบบการขับเคลื่อนของรถ 7. ตรวจสอบอุปกรณ์ Tow Bar 8. ตรวจสอบอุปกรณ์ By-Pass Pin	การสาธิตการปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์
40111.02 ให้บริการรถและอุปกรณ์ลากจูงอากาศยาน	1. นำรถและอุปกรณ์ลากจูงอากาศยานไปยังจุดที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้อง 2. ขับรถและอุปกรณ์ลากจูงอากาศยานด้วยความปลอดภัยและปฏิบัติตามกฎการเดินรถของสนามบิน 3. นำรถลากจูงอากาศยานเข้าเทียบกับ Tow Bar ตามขั้นตอนชนิด/แบบของอากาศยาน	การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะในการควบคุมรถลากจูงอากาศยาน
- ทักษะในการนำรถลากจูงอากาศยาน ให้เหมาะสมกับแบบ/ชนิดของอากาศยาน
- ทักษะในการตรวจสอบ Tow Bar /By-Pass Pin
- ทักษะในการตัดต่อ Tow Bar/By-Pass Pin ให้เหมาะสมกับแบบ/ชนิดของอากาศยาน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับรหัสสนามบิน (Airport Code/City Code)
- ความรู้เกี่ยวกับชนิด/แบบ ของอากาศยาน (Aircraft Type)
- ความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย (Dangerous Goods)
- ความรู้เกี่ยวกับความมั่นคงและความปลอดภัยทางการบิน (Aviation Security Awareness)
- ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบความปลอดภัยของบุคคล (Human Factor)
- ความรู้เกี่ยวกับการใช้รถลากจูงอากาศยาน (ตามคู่มือของผู้ผลิตอุปกรณ์)
- ความรู้เกี่ยวกับการตรวจสอบ Tow Bar /By-Pass Pin
- ความรู้เกี่ยวกับการตัดต่อ Tow Bar/By-Pass Pin
- ความรู้เกี่ยวกับ Taxi Lane/Taxi Way
- ความรู้เกี่ยวกับทิศทางการลากจูงอากาศยาน

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการทำงาน
- แบบบันทึกผลการสังเกตการปฏิบัติงาน
- แบบบันทึกผลการสอบสัมภาษณ์

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะการควบคุมรถและอุปกรณ์ที่ใช้เคลื่อนย้ายอากาศยานโดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

- พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสอบสัมภาษณ์ และการสอบปฏิบัติ

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตการปฏิบัติงานในการควบคุมรถและอุปกรณ์ที่ใช้เคลื่อนย้ายอากาศยาน เริ่มจากตรวจสอบความพร้อมของรถและอุปกรณ์ลากจูงอากาศยาน ตรวจสอบระบบไฟฟ้า ระบบแรงดันลมและไฮดรอลิค ระบบเบรก ระบบควบคุมการทำงานของรถ ระบบการขับเคลื่อนของรถ อุปกรณ์ความปลอดภัยประจำรถ และอุปกรณ์ Tow Bar /By-Pass Pin รวมถึง ขับรถและอุปกรณ์ลากจูงอากาศยานเข้าเทียบอากาศยานด้วยความปลอดภัยตามกฎหมายการเดินรถของสนามบิน

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องนำรถและอุปกรณ์ลากจูงอากาศยานเข้าเทียบอากาศยานตามขั้นตอน ชนิด/แบบของอากาศยานด้วยความปลอดภัยตามกฎหมายการเดินรถของสนามบิน

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. รถลากจูงอากาศยาน หมายถึง รถที่ใช้เคลื่อนย้ายอากาศยานจากหลุมจอดไปยังจุดวางตัวของอากาศยาน
2. Tow Bar หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้เชื่อมต่อระหว่างรถลากจูงกับอากาศยาน
3. By-Pass Pin หมายถึง สลักสำหรับปลดล๊อคระบบบังคับล้อของอากาศยาน

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. utschahrrmrmrm/glmuaiprm (lam)

N/A

18. ralyehydkrbwnkrlawilkrprmn (Assessment Description and Procedure)

18.1 sobsmkaphn

18.2 sobpbn

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 40121
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ จัดการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับรถลากจูงอากาศยาน
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2564
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

8332 พนักงาน/คนขับรถหิ้วลาก

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการจัดการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับรถลากจูงอากาศยานโดยสามารถวางแผนการให้บริการรถลากจูงอากาศยาน และตัดสินใจแก้ไขปัญหาเบื้องต้นที่เกิดขึ้นกับรถลากจูงอากาศยาน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

พนักงานขับรถลากจูงอากาศยาน (Aircraft Towing-Tractor Operator)

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- ข้อกำหนด International Standards ของ IATA Ground Operations Manual-IGOM
- ข้อกำหนดด้านความปลอดภัยของ ICAO
- ข้อกำหนดด้านความปลอดภัยของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (CAAT)
- ข้อกำหนดของท่าอากาศยานแต่ละแห่ง
- ข้อกำหนดของแต่ละสายการบิน

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
40121.01 วางแผนการให้บริการรถลากจูงอากาศยาน	1. จัดรถลากจูงให้บริการรถลากจูงอากาศยาน 2. ตรวจสอบเวลาให้บริการให้เหมาะสมกับตารางเที่ยวบิน 3. ตรวจสอบหลุมจอดอากาศยาน 4. กำหนดชนิด/ขนาด ของรถลากจูงอากาศยานให้เหมาะสมกับอากาศยาน	การสัมภาษณ์
40121.02 ตัดสินใจแก้ไขปัญหาเบื้องต้นที่เกิดขึ้นกับรถลากจูงอากาศยาน	1. เปลี่ยนจุดการให้บริการรถลากจูงอากาศยาน กรณีอากาศยานเปลี่ยนแปลงหลุมจอด 2. ประสานงานขอเปลี่ยนแปลงการให้บริการรถลากจูงอากาศยาน 3. แก้ไขปัญหาของระบบฉุกเฉินที่เกิดกับตัวรถลากจูงอากาศยาน ขณะให้บริการ	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะในการวางแผนการให้บริการรถลากจูงอากาศยาน
- ทักษะในการกำหนดการให้บริการรถลากจูงอากาศยานตามชนิด/แบบของอากาศยาน
- ทักษะในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับการให้บริการรถลากจูงอากาศยาน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับรหัสสนามบิน (Airport Code/City Code)
- ความรู้เกี่ยวกับชนิด/แบบ ของอากาศยาน (Aircraft Type)
- ความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย (Dangerous Goods)
- ความรู้เกี่ยวกับความมั่นคงและความปลอดภัยทางการบิน (Aviation Security Awareness)
- ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบความปลอดภัยของบุคคล (Human Factor)
- ความรู้เกี่ยวกับการใช้รถลากจูงอากาศยาน(ตามคู่มือของผู้ผลิตอุปกรณ์)
- ความรู้เกี่ยวกับระบบฉุกเฉินของรถลากจูงอากาศยาน
- ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการให้บริการรถลากจูงอากาศยาน

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการทำงาน
- แบบบันทึกผลการสอบสัมภาษณ์

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะการควบคุมรถและอุปกรณ์ที่ใช้เคลื่อนย้ายอากาศยานโดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

- พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสอบสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตการปฏิบัติงานในการควบคุมรถและอุปกรณ์ที่ใช้เคลื่อนย้ายอากาศยาน เริ่มจากวางแผนการให้บริการรถลากจูงอากาศยาน โดยสามารถจัดรอบและตรวจสอบเวลาการให้บริการรถลากจูงอากาศยาน ตรวจสอบหลุมจอดอากาศยานกำหนดชนิด/ขนาดของรถลากจูงอากาศยานให้เหมาะสมกับอากาศยาน รวมทั้งแก้ไขปัญหาเบื้องต้นที่เกิดขึ้นกับรถลากจูงอากาศยานได้

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องวางแผนการให้บริการรถลากจูงอากาศยานและแก้ไขปัญหาเบื้องต้นที่เกิดขึ้นกับรถลากจูงอากาศยาน

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. รถลากจูงอากาศยาน หมายถึง รถที่ใช้เคลื่อนย้ายอากาศยานจากหลุมจอดไปยังจุดวางตัวของอากาศยาน
2. Tow Bar หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้เชื่อมต่อระหว่างรถลากจูงกับอากาศยาน
3. By-Pass Pin หมายถึง สลักสำหรับปลดล๊อคระบบบังคับเลี้ยวของอากาศยาน

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

สอบสัมภาษณ์